

## I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

## STANOVISKÁ

## EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

**Stanovisko Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 2007/2004 o zriadení Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (FRONTEX)**

(2010/C 357/01)

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV,

túry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (FRONTEX) <sup>(3)</sup> (ďalej len „návrh“ alebo „návrh nariadenia“).

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 16,

2. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta skutočnosť, že s ním pred prijatím návrhu Komisia viedla neformálne konzultácie. Neformálne pripomienky poskytol 8. februára 2010 a tieto viedli k množstvu zmien v konečnom znení návrhu, ktorý Komisia prijala.

so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej článok 8,

3. V súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 bol návrh v znení, v akom ho Komisia prijala, zaslaný Európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov 2. marca 2010 na konzultáciu.

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a o voľnom pohybe týchto údajov <sup>(1)</sup>,

4. V tejto súvislosti je tiež vhodné pripomenúť, že 26. apríla 2010 vydal Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov stanovisko k oznámeniu predbežnej kontroly od úradníka pre ochranu údajov Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (FRONTEX), pokiaľ ide o Zhromažďovanie mien a určitých ďalších dôležitých údajov navrátených osôb pre spoločné operácie v prípadoch navracania osôb (ďalej len „stanovisko k predbežnej kontrole“) <sup>(4)</sup>. Závery uvedeného stanoviska, ktoré sa týka spracovania osobných údajov v súvislosti s prípravou a uskutočňovaním spoločných operácií v prípadoch navracania osôb podľa článku 9 nariadenia (ES) č. 2007/2004, sa využili ako východisko niektorých zistení a záverov uvedených v tomto stanovisku.

so zreteľom na žiadosť o stanovisko v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov <sup>(2)</sup>,

PRIJAL TOTO STANOVISKO

## I. ÚVOD

1. Komisia prijala 24. februára 2010 návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 2007/2004 o zriadení Európskej agen-

<sup>(1)</sup> Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

<sup>(2)</sup> Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

<sup>(3)</sup> KOM(2010) 61 v konečnom znení.

<sup>(4)</sup> Stanovisko je k dispozícii na: [http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Supervision/Priorchecks/Opinions/2010/10-04-26\\_FRONTEX\\_EN.pdf](http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Supervision/Priorchecks/Opinions/2010/10-04-26_FRONTEX_EN.pdf)

### Účel a cieľ návrhu

5. Pokiaľ ide o účel a cieľ návrhu, dôvodová správa k návrhu nariadenia (ďalej len „dôvodová správa“) uvádza toto: „predmetom tohto návrhu je zmena a doplnenie nariadenia Rady (ES) č. 2007/2004 (...), ktoré sú potrebné na zaistenie riadne definovaného a správneho fungovania agentúry FRONTEX v nadchádzajúcich rokoch. Cieľom návrhu je upraviť nariadenie vzhľadom na vykonané hodnotenia a praktické skúsenosti, a objasniť tak mandát agentúry a odstrániť zistené nedostatky“.
6. V tejto súvislosti treba spomenúť, že odôvodnenie 9 návrhu sa odvoláva na skutočnosť, že Štokholmský program vyzýva na objasnenie a posilnenie úlohy agentúry FRONTEX v súvislosti s riadením vonkajších hraníc Európskej únie.
7. V odôvodnení 10 sa okrem toho upozorňuje na potrebu posilňovania operačných kapacít agentúry FRONTEX. Ako sa v tomto odôvodnení uvádza, „mandát agentúry by sa mal (...) upraviť, a to predovšetkým v záujme posilnenia operačných kapacít agentúry, ako aj v záujme zabezpečenia toho, že všetky prijaté opatrenia sú vzhľadom na sledované ciele primerané a že plne rešpektujú základné práva (...)“. V odôvodnení 11 sa navyše zdôrazňuje, že „súčasné možnosti poskytovania účinnej pomoci členskými štátom v súvislosti s operačnými aspektmi (...) by sa mali posilniť, pokiaľ ide o dostupné technické zdroje“.
8. Ako sa okrem uvedeného ďalej uvádza v odôvodnení 4 návrhu, „toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie, predovšetkým ľudskú dôstojnosť, zákaz mučenia a neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu, právo na slobodu a bezpečnosť, právo na ochranu osobných údajov, právo na azyl, zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia (tzv. non-refoulement), zásadu nediskriminácie, práva dieťaťa a právo na účinný prostriedok nápravy. Členské štáty by mali toto nariadenie uplatňovať v súlade s týmito právami a zásadami.“
9. V návrhu sa odrážajú odporúčania, ktoré sú uvedené v oznámení Komisie z 13. februára 2008 o hodnotení a budúcom vývoji agentúry FRONTEX <sup>(1)</sup>, ako aj odporúčania správnej rady v rozsahu potrebnej revízie právneho rámca agentúry, pričom sa zohľadňujú výnimky uvedené v hodnotení vplyvu.

## II. VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

10. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov v rámci všeobecných poznámok uvádza, že cieľom návrhu je

umožniť agentúre FRONTEX, aby svoje terajšie úlohy a povinnosti, ako aj úlohy a povinnosti, ktoré pre ňu vyplývajú z návrhu nariadenia, plnila účinnejšie. Nové úlohy agentúry FRONTEX, ak budú schválené v podobe navrhutej Komisiou, by mali, ako sa uvádza v dôvodovej správe, okrem iného zahŕňať: 1) rozšírenie činnosti súvisiacej s analýzou rizika; 2) posilnenie činnosti súvisiacej s výskumom; 3) zavedenie možnosti koordinácie spoločných operácií v prípade navracania osôb; 4) nové úlohy týkajúce sa vytvorenia a prevádzkovania informačných systémov; 5) nové úlohy týkajúce sa poskytovania pomoci systému EUROSUR, atď.

11. Tento nový právny rámec predpokladaný v návrhu, v rozsahu ktorého má agentúra FRONTEX v blízkej budúcnosti fungovať a ktorý by okrem iného mohol viesť k novým operatívnym úlohám zvereným agentúre FRONTEX na základe návrhu nariadenia, Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov pri úvahách o obsahu a záveroch tohto stanoviska dôkladne zohľadnil.
12. Na základe týchto skutočností a pri zohľadňovaní možných nových úloh a povinností agentúry, ako sa už uviedlo vyššie, je zarádzajúce, že v návrhu nariadenia nie je takmer nijaká zmienka o spracovaní osobných údajov agentúrou FRONTEX, pričom jedinou výnimkou je posledná veta článku 11 návrhu. Táto otázka sa bude ďalej zvažovať v kontexte zistení a záverov stanoviska Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k predbežnej kontrole, ktoré sa spomínalo v bode 4.
13. Okrem toho bude stanovisko venovať pozornosť tým osobitným ustanoveniam návrhu nariadenia, ktoré majú, prípadne by v budúcnosti mohli mať vplyv na ochranu údajov. V tejto súvislosti sa v stanovisku budú riešiť tieto osobitné ustanovenia:
  - Systémy výmeny informácií (nové znenie článku 11),
  - Ochrana údajov (nový článok 11a),
  - Bezpečnostné predpisy v oblasti ochrany utajovaných skutočností a citlivých neutajovaných skutočností (nový článok 11b),
  - Spolupráca s agentúrami a orgánmi Európskej únie a medzinárodnými organizáciami (nové znenie článku 13),
  - Uľahčovanie operačnej spolupráce s tretími krajinami a spolupráca s príslušnými orgánmi tretích krajín (nové znenie článku 14).

<sup>(1)</sup> KOM(2008) 67 v konečnom znení.

*Nedostatočný osobitný právny základ týkajúci sa spracovania osobných údajov agentúrou FRONTEX*

14. Ako sa už uviedlo, návrh bližšie neobjasňuje, či by agentúra FRONTEX v súvislosti s pribúdajúcimi úlohami a povinnosťami, ako sa predpokladá v návrhu, mohla spracúvať (niektoré) osobné údaje a ak áno, za akých okolností, podmienok a obmedzení a v súlade s akými zárukami. V skutočnosti sa v návrhu nariadenia táto otázka ani neobjasňuje, ani nezahŕňa osobitný právny základ, ktorý by umožňoval objasnenie okolností, za ktorých by sa takéto spracúvanie údajov agentúrou FRONTEX mohlo vykonávať, a to pri riadnych zárukách ochrany údajov a v súlade so zásadou proporcionality a zásadou nevyhnutnosti.
15. V tejto súvislosti je dôležité ešte raz upozorniť na dôvodovú správu, v ktorej sa uvádza, že uprednostňovaná možnosť hodnotenia vplyvu sa v návrhu v plnej miere zohľadnila „s výnimkou udelenia obmedzeného mandátu agentúre FRONTEX na spracovanie osobných údajov v rámci boja proti zločineckým organizáciám riadiacim nelegálne prístahovalectvo“. V dôvodovej správe sa okrem toho uvádza, že „Komisia sa domnieva, že by mali byť posúdené všetky možnosti posilnenia boja proti prevádzkaniu migrantov a obchodovaniu s ľuďmi. K problematike spracovania osobných údajov sa však uprednostňuje vrátiť až v rámci celkovej stratégie pre výmenu informácií, ktorá bude predložená v priebehu tohto roka, pričom zohľadní aj úvahy o ďalšej spolupráci medzi agentúrami v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí v súlade so Štokholmským programom.“
16. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov má o postoji Komisie, ktorý zaujala v návrhu nariadenia v súvislosti s otázkou spracovania osobných údajov agentúrou FRONTEX, určité pochybnosti. Z citovanej zmienky v dôvodovej správe nie je jasné, aký by mohol byť rozsah spracovania osobných údajov v ďalších oblastiach činností agentúry FRONTEX (pozri body 10 a 11). Aby sa to vysvetlilo pomocou príkladu, Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov by chcel upozorniť na svoje stanovisko k predbežnej kontrole, pokiaľ ide o prípravu a uskutočňovanie spoločných operácií v prípadoch navracania osôb, teda o činnosť, v súvislosti s ktorou ho agentúra FRONTEX informovala, že spracovanie niektorých osobných údajov by mohlo byť nevyhnutné na účinné vykonanie úloh stanovených článkom 9 nariadenia o agentúre FRONTEX.
17. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov v stanovisku k predbežnej kontrole označil „špecifickejší právny základ, než je článok 9 nariadenia (ES) č. 2007/2004, za žiaduci, ak nie nevyhnutný, a to pre citlivosť príslušných údajov a príslušných činností s ohľadom na zraniteľné skupiny obyvateľstva, aby sa stanovili zreteľnejšie hranice, pokiaľ ide o spracovanie údajov, a zabezpečili sa primerané záruky pre dotknuté osoby v súlade s článkom 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach a s článkom 8 Charty základných práv EÚ“.
18. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov verí, že príklad spoločných operácií v prípadoch navracania osôb, v súvislosti s ktorým považuje agentúra FRONTEX spracovanie niektorých osobných údajov za nevyhnutné, poukazuje na to, že objasnenie tejto otázky v návrhu je naliehavo potrebné. Váhavý postoj Komisie v súvislosti s objasnením tejto otázky v návrhu nariadenia, respektíve s jednoznačným stanovením lehoty, dokedy má tak učiniť, pričom túto záležitosť odkladá v očakávaní nových právnych či politických okolností (pozri bod 15 tohto stanoviska), vyvoláva vážne obavy. Podľa názoru Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov by mohol tento prístup viesť k nežiaducej právnej neistote a k značnému riziku nedodržovania pravidiel na ochranu osobných údajov a neposkytnutia záruk ochrany údajov.
19. Na základe nových úloh a povinností agentúry FRONTEX, ktoré sa v návrhu predpokladajú, sa Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov domnieva, že návrh nariadenia by mal – v potrebnej a primeranej miere – zreteľne riešiť otázku rozsahu činností, ktoré môžu viesť k spracovaniu osobných údajov agentúrou FRONTEX. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov zastáva názor, že osobitný právny základ, ktorý by sa týkal spracovania osobných údajov agentúrou FRONTEX v súvislosti s jej terajšími alebo novými úlohami, je potrebný. Takéto spracovanie údajov by sa malo umožniť iba vtedy, keď je to nevyhnutné na jednoznačne určené a zákonné účely, ako sú predovšetkým spoločné operácie v prípadoch navracania osôb.
20. V právnom základe by sa mali okrem toho stanoviť podmienky, čo sa týka potrebných a primeraných záruk, obmedzení a okolností, pri ktorých by sa takéto spracovanie osobných údajov vykonávalo, a to v súlade s článkom 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach a článkom 8 Charty základných práv EÚ.
21. Potreba stanovenia podmienok je ešte dôležitejšia v rámci praktických ťažkostí v súvislosti s jednoznačným rozlišovaním medzi operatívnymi a neoperatívnymi činnosťami agentúry FRONTEX a ešte viac v rámci prípadov, kedy by sa spracovanie osobných údajov vykonávalo na *výhradne administratívne* alebo *výhradne operatívne účely*. S ohľadom na tieto podmienky môže dôjsť k nedorozumeniam, pokiaľ ide o ich presný rozsah a obsah. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vyzýva preto zákonodarcu, aby v návrhu nariadenia túto otázku objasnil.
22. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov okrem toho využíva túto príležitosť na zdôraznenie, že závery stanoviska k predbežnej kontrole sa týkajú iba osobitnej činnosti (t. j. spoločných operácií v prípadoch navracania osôb), aby sa v budúcnosti vykonávala agentúrou FRONTEX v súlade s článkom 9 nariadenia o agentúre FRONTEX<sup>(1)</sup>. Tieto

<sup>(1)</sup> V článku 9 sa uvádza, že „1. Agentúra poskytuje potrebnú pomoc pri organizovaní spoločných operácií členských štátov v prípade navracania. Agentúra môže využívať finančné prostriedky Spoločenstva dostupné v oblasti navracania. (...)“.

závery vychádzajú z komplexného rozboru právnych a praktických okolností tejto osobitnej činnosti, ako aj informácií, ktoré Európskemu dozornému úradníkovi pre ochranu údajov poskytla agentúra FRONTEX počas predbežnej kontroly. V dôsledku toho sa nemôžu týkať hodnotenia nevyhnutnosti, primeranosti a zákonnosti akéhokoľvek spracovania osobných údajov, ktoré by sa dalo v súvislosti s ďalšími činnosťami agentúry FRONTEX v budúcnosti predpokladať. Ak by sa počítalo s iným spracovaním osobných údajov agentúrou FRONTEX, malo by sa to v súvislosti so zákonnosťou spracovania posudzovať v prípade chýbajúcich osobitných ustanovení v nariadení o agentúre FRONTEX na základe jednotlivých prípadov<sup>(1)</sup>.

### III. ANALÝZA OSOBITNÝCH USTANOVENÍ NÁVRHU

23. Ako sa už uviedlo v bode 13, toto stanovisko sa bude zaoberať aj osobitnými ustanoveniami návrhu nariadenia, ktoré buď majú, alebo by v budúcnosti mohli mať vplyv na ochranu údajov (články 11, 11a, 11b, 13 a 14).

#### Článok 11 – Systémy výmeny informácií

24. V návrhu sa uvádza nové znenie článku 11 nariadenia (ES) č. 2007/2004, ktoré upravuje úlohu agentúry tým, že jej ukladá povinnosť uľahčovať výmenu informácií a vytvoriť a prevádzkovať informačný systém, ktorý by umožňoval výmenu utajovaných skutočností. V navrhovanom znení sa doslova uvádza, že „agentúra môže prijať všetky potrebné opatrenia na uľahčenie výmeny informácií týkajúcich sa jej úloh s Komisiou a členskými štátmi. Vytvorí a prevádzkuje informačný systém umožňujúci výmenu utajovaných skutočností s Komisiou a členskými štátmi. Výmena informácií, na ktorú sa vzťahuje tento systém, nezahŕňa výmenu osobných údajov.“
25. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta spresnenie, ktoré sa navrhuje v poslednej vete uvedeného ustanovenia, pretože objasňuje, aké informácie si môže agentúra FRONTEX s Komisiou a členskými štátmi vymieňať, a neponecháva nijaké pochybnosti o tom, či by v rámci takejto výmeny informácií bolo možné vymieňať aj osobné údaje.

<sup>(1)</sup> Pozri bod 3.2. stanoviska k predbežnej kontrole s názvom Zákonosť spracovania: „Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov sa domnieva, že článok 9 nariadenia (ES) č. 2007/2004 a článok 5 písm. a) nariadenia (ES) č. 45/2001 by tak mohli, vzhľadom na zvláštne okolnosti tohto prípadu, slúžiť iba ako prechodný právny základ predpokladanej činnosti spracúvania údajov, pod podmienkou starostlivého uváženia potreby osobitného právneho základu v súvislosti s prebiehajúcou revíziou nariadenia (ES) č. 2007/2004.“ V záveroch na konci stanoviska okrem toho Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov navrhol, aby agentúra FRONTEX: 1) preskúmala článok 9 nariadenia (ES) č. 45/2001, a to predtým, ako sa do rozsahu jeho pôsobnosti presunú dané záležitosti, aby sa zabezpečil súlad s jeho požiadavkami. V takomto prípade požiadal Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov agentúru FRONTEX, aby ho upovedomila o praktickom postupe, ktorý bude viesť k zabezpečeniu súladu s týmto článkom, a to predtým, ako sa spomínaný presun uskutoční; 2) zaviedla postupy, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie práv dotknutých osôb; 3) zaviedla oznamovaciu povinnosť predtým, ako sa spracovanie uskutoční, okrem prípadov, keď členský štát poskytne dotknutým osobám informácie v súlade s článkom 12 nariadenia. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov okrem toho požiadal agentúru FRONTEX, aby ho informovala o osobitných vykonávacích opatreniach, ktoré boli v tejto súvislosti prijaté.

26. V tejto súvislosti by však chcel Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov upozorniť na skutočnosť, že navrhovaný článok 11 je vlastne jediným ustanovením v návrhu, ktoré sa výslovne zaoberá otázkou spracovania osobných údajov agentúrou FRONTEX v súvislosti s jej operatívnymi činnosťami. Je zrejmé, že neumožňuje výmenu osobných údajov v rámci určitého informačného systému. Skutočnosť, že v ostatných ustanoveniach, ako je napríklad ustanovenie týkajúce sa spolupráce s agentúrami a orgánmi Európskej únie a medzinárodnými organizáciami (článok 13) či ustanovenie týkajúce sa spolupráce s tretími krajinami (článok 14), sa nenachádzajú nijaké upresnenia tejto povahy, môže vyvolávať neistotu alebo dokonca znepokojenie, pokiaľ ide o ochranu údajov.

#### Článok 11a – Ochrana údajov

27. Návrh zabezpečuje vloženie článku 11a, ktorý sa týka uplatňovania nariadenia (ES) č. 45/2001 a uvádza konkrétne toto: „Správna rada stanoví opatrenia na uplatňovanie nariadenia (ES) č. 45/2001 agentúrou vrátane opatrení týkajúcich sa úradníka agentúry pre ochranu údajov.“
28. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta toto ustanovenie, ktoré potvrdzuje, že agentúra je povinná spracúvať osobné údaje v súlade s nariadením (ES) č. 45/2001, a to vždy, keď sa jej to umožní.
29. V tejto súvislosti má mimoriadny význam vymenovanie úradníka pre ochranu údajov, po ktorom by malo nasledovať okamžité vytvorenie vykonávacích predpisov, pokiaľ ide o rozsah právomocí a úloh, ktorými má byť úradník pre ochranu údajov poverený, a to v súlade s článkom 24 ods. 8 nariadenia (ES) č. 45/2001. Okrem toho by sa mali tieto predpisy doplniť o všetky nevyhnutné opatrenia potrebné na účinné uplatňovanie tohto nariadenia agentúrou FRONTEX.
30. Uvedené ustanovenie je veľmi dôležité aj v kontexte záverov stanoviska k predbežnej kontrole, v súvislosti s ktorými informovala agentúra FRONTEX Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov, že spracovanie niektorých osobných údajov bude nevyhnutné na riadne a účinné vykonanie úloh podľa článku 9 nariadenia o agentúre FRONTEX. Keď sa začne uplatňovať nariadenie (ES) č. 45/2001, agentúra FRONTEX bude musieť v rámci svojej úlohy kontrolóra údajov zabezpečiť súlad so všetkými ustanoveniami uvedenými v tomto nariadení.
31. Na tomto mieste by sa malo tiež spomenúť, že v návrhu sa nenachádzajú nijaké osobitné pravidlá týkajúce sa uplatňovania práv dotknutých osôb [články 13–19 nariadenia (ES) č. 45/2001]. Nie je v ňom navyše ani nijaké osobitné ustanovenie, ktoré by sa týkalo povinnosti kontrolóra údajov poskytovať dotknutým osobám informácie [články 11 a 12 nariadenia (ES) č. 45/2001]. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča, aby sa týmto pravidlám venovala mimoriadna pozornosť v opatreniach, ktoré má zaviesť správna rada na základe navrhovaného článku 11a návrhu.



### Článok 11b – Bezpečnostné predpisy v oblasti ochrany utajovaných skutočností a citlivých neutajovaných skutočností

32. V článku 11b sa uvádza, že agentúra FRONTEX by mala uplatňovať bezpečnostné zásady týkajúce sa utajovaných skutočností podľa rozhodnutia Komisie 2001/844/ES, ESUO, Euratom. Okrem iného ide o ustanovenia, ktoré sa vzťahujú na výmenu, spracovanie a uchovávanie utajovaných skutočností. Podľa navrhovaného ustanovenia má agentúra tiež povinnosť spracúvať citlivé neutajované skutočnosti, a to podľa bezpečnostných predpisov prijatých a vykonávaných Komisiou.
33. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta toto ustanovenie ako nevyhnutné upresnenie, pokiaľ ide o to, akým spôsobom by mala agentúra FRONTEX utajované skutočnosti zabezpečovať, vymieňať, spracúvať a uchovávať. Víta tiež postup, v rámci ktorého by sa mali bezpečne spracúvať citlivé neutajované skutočnosti, keďže je v súlade s bezpečnostnými zásadami prijatými Komisiou. Aby bola táto povinnosť týkajúca sa bezpečnosti úplná a zrozumiteľná, odporúča vložiť do poslednej vety článku 11b slová „a v súlade s nimi rozvíja svoju vlastnú a dôkladnú bezpečnostnú politiku“. Zásady Komisie sa skutočne musia primerane transponovať a vykonávať prostredníctvom bezpečnostnej politiky, ktorá sa prispôbuje konkrétnym potrebám, inak nebudú účinné.

### Článok 13 – Spolupráca s agentúrami a orgánmi Európskej únie a medzinárodnými organizáciami

34. V návrhu sa nahrádza súčasné znenie článku 13 nariadenia o agentúre FRONTEX. Nová formulácia hovorí, že „agentúra môže spolupracovať s Europolom, Európskym podporným úradom pre azyl, Agentúrou pre základné práva, inými agentúrami a orgánmi Európskej únie a medzinárodnými organizáciami, príslušnými v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, v rámci pracovných dohôd uzavretých s týmito orgánmi v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy a ustanoveniami o príslušnosti týchto orgánov.“
35. Po analýze tohto ustanovenia Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov usudzuje, že pracovné dohody s agentúrami, orgánmi a medzinárodnými organizáciami zmienenými v tomto článku *nebudú zahŕňať spracovanie osobných údajov*. Tento úsudok vychádza zo skutočnosti, že nové znenie túto otázku bližšie neupresňuje a nezaobera sa ani kategóriami údajov, ktoré by sa medzi agentúrami a orgánmi mohli vymieňať. Navyše ani nestanovuje podmienky, za akých by sa takáto výmena údajov mohla uskutočňovať.
36. Bez ohľadu na uvedené stanovisko by chcel Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov upozorniť na ustanove-

nia článku 22 rozhodnutia Rady zo 6. apríla 2009 o zriadení Európskeho policajného úradu (Europol) <sup>(1)</sup> (ďalej len „rozhodnutie o Europole“), ktoré sa týkajú *Vzťahov s inými inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie alebo Spoločenstva*. Tieto ustanovenia umožňujú Europolu nadviazať a udržiavať spoluprácu s inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami zriadenými Zmluvou o Európskej únii a Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva alebo na ich základe, a to najmä s agentúrou FRONTEX. V tejto súvislosti je vhodné poznamenať, že v odseku 2 článku 22 sa uvádza, že „Europol uzaviera so subjektmi uvedenými v odseku 1 dohody alebo pracovné dohody. Takéto dohody alebo pracovné dohody sa môžu týkať výmeny operatívnych, strategických alebo odborných informácií vrátane *osobných údajov* a utajovaných skutočností. Každá takáto dohoda alebo pracovná dohoda sa môže uzavrieť iba po schválení správnou radou, ktorá predtým získala, pokiaľ ide o výmenu osobných údajov, stanovisko spoločného dozorného orgánu.“ Na základe odseku 3 článku 22 Europol okrem toho môže pred nadobudnutím účinnosti dohody alebo pracovnej dohody, uvedenej v odseku 2, priamo od subjektov uvedených v odseku 1 prijímať a využívať informácie vrátane osobných údajov, ak je to nevyhnutné na legitímne plnenie jeho úloh, a za podmienok ustanovených v článku 24 ods. 1 môže tieto informácie vrátane osobných údajov prenášať priamo takýmto subjektom, ak je to nevyhnutné na legitímne plnenie úloh prijímateľa.

37. Ak sa v rozhodnutí o Europole nachádza ustanovenie, ktoré by mohlo Europolu umožniť uzavrieť dohodu alebo pracovnú dohodu s agentúrou FRONTEX, ktorá sa môže týkať výmeny operatívnych, strategických alebo odborných informácií *vrátane osobných údajov*, Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vyzýva zákonodarcu, aby v návrhu nariadenia upresnil, že pracovná dohoda, ktorá by sa mohla uzavrieť s Europolom na základe navrhovaného článku 13 nariadenia o agentúre FRONTEX, by nepripúšťala výmenu osobných údajov.

### Článok 14 – Uľahčovanie operačnej spolupráce s tretími krajinami a spolupráca s príslušnými orgánmi tretích krajín

38. Článok 14 ods. 1 návrhu sa zaoberá otázkou uľahčovania operačnej spolupráce s tretími krajinami a spolupráce s príslušnými orgánmi tretích krajín. Presnejšie, vyžaduje od agentúry, nech „v otázkach spadajúcich do oblastí jej pôsobnosti a v rozsahu potrebnom na plnenie jej úloh uľahčuje operačnú spoluprácu medzi členskými štátmi a tretími krajinami v rámci politiky Európskej únie v oblasti vonkajších vzťahov, okrem iného aj v súvislosti s ľudskými právami“. Okrem toho sa v odseku 6 tohto článku uvádza, že „agentúra môže spolupracovať s orgánmi tretích krajín príslušnými v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, v rámci pracovných dohôd uzatvorených s týmito orgánmi v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy“.

<sup>(1)</sup> 2009/371/SVV, (Ú. v. EÚ L 121, 15.5.2009, s. 37).

39. Pokiaľ ide o uvedené ustanovenie, Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov poznamenáva, že sa nedotýka spracovania osobných údajov ani bližšie neobjasňuje, či by „pracovné dohody“ predpokladané v tomto ustanovení zahŕňali osobné údaje a ak áno, do akej miery a za akých okolností. Z tohto dôvodu a na základe úvah uvedených vo všeobecných poznámkach usudzuje, že uvedené ustanovenie by spracovanie osobných údajov nezahŕňalo. Takýto záver je navyše v súlade s informáciami, ktoré mu poskytla od agentúra FRONTEX v súvislosti s oznámením predbežnej kontroly, pokiaľ ide o spoločné operácie v prípadoch navracania osôb.

#### IV. ZÁVERY

40. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta skutočnosť, že s ním Komisia viedla konzultácie v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001.

41. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vzal na vedomie účel a ciele návrhu nariadenia, ako aj dôvody, ktoré viedli k prijatiu návrhu na úpravu legislatívneho rámca týkajúceho sa agentúry FRONTEX. Všimá si predovšetkým, že cieľom návrhu je umožniť agentúre FRONTEX, aby svoje terajšie úlohy a povinnosti, ako aj úlohy a povinnosti, ktoré pre ňu vyplývajú z návrhu nariadenia, plnila účinnejšie.

42. Pri zohľadnení nového právneho rámca predpokladaného v návrhu, v rámci ktorého má agentúra FRONTEX v blízkej budúcnosti fungovať a ktorý by okrem iného mohol viesť k novým operatívnym úlohám zvereným agentúre FRONTEX na základe návrhu nariadenia, je zarážajúce, že v návrhu nie je okrem poslednej vety článku 11 nijaká zmienka o spracovaní osobných údajov agentúrou FRONTEX.

43. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov sa domnieva, že návrh nariadenia by mal – v potrebnej a primeranej miere – zreteľne riešiť otázku rozsahu činností, ktoré môžu viesť k spracúvaniu osobných údajov agentúrou FRONTEX.

44. Je potrebný osobitný právny základ, ktorý by riešil otázku spracovania osobných údajov agentúrou FRONTEX a objasňoval okolnosti, za ktorých by sa takéto spracovanie údajov agentúrou FRONTEX mohlo vykonávať, a to pri riadnych zárukách ochrany údajov a v súlade so zásadou proporcionality a zásadou nevyhnutnosti. Takéto spracovanie údajov by sa malo umožniť iba vtedy, keď je to nevyhnutné na jasne stanovené a zákonné účely (predovšetkým spoločné operácie v prípadoch navracania osôb).

45. V právnom základe by sa mali objasniť potrebné a primerané záruky, obmedzenia a podmienky, za ktorých by sa takéto spracovanie osobných údajov vykonávalo, a to v súlade s článkom 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach a článkom 8 Charty základných práv EÚ, pričom by sa záruky, pokiaľ ide o práva dotknutých osôb, mali zohľadniť ako jedna z najdôležitejších záležitostí.

46. Váhavý postoj Komisie v súvislosti s objasnením tejto otázky v návrhu nariadenia alebo s jednoznačným stanovením lehoty, dokedy má tak učiniť, pričom túto záležitosť odkladá, v očakávaní nových právnych či politických okolností, vyvoláva vážne obavy. Podľa názoru Európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov by mohol tento prístup viesť k nežiaducej právnej neistote a k značnému riziku nedodržiavania pravidiel na ochranu osobných údajov a neposkytnutia záruk ochrany údajov.

47. S cieľom vylepšiť daný návrh vyzýva Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov zákonodarcu, aby v návrhu nariadenia upresnil, že pracovná dohoda, ktorá by sa mohla uzavrieť s Europolom na základe navrhovaného článku 13 nariadenia o agentúre FRONTEX, by nepripúšťala výmenu osobných údajov. Okrem toho navrhuje aj objasnenie článku 11b návrhu.

V Bruseli 17. mája 2010

Peter HUSTINX

*európsky dozorný úradník pre ochranu údajov*